

Zinderende zinsbegoocheling

24 januari 2007 – Recensie door Jorien de Lege

Vier hijgende spelers op het podium. Om totaal onduidelijke redenen hebben ze net steeds sneller rondjes gerend. Maar in 'HOEK' van mime-regisseuse Boukje Schweigman is het niet belangrijk waar het over gaat. Het spel van licht en lichaam grijpt je, om daarna niet meer los te laten.



Het theater is het toneel van de spelers en hun uitdager: een groot scherm van roestige platen. Het is hun schuilplaats, hun hoek van het podium. Maar het is ook grillig, verandert voortdurend van vorm. Het trekt hen aan en duwt hen weg, creëert ruimte en neemt het weer. De figuren op het podium reageren door te kronkelen, te rennen en te staren. De grote vraag lijkt te zijn: hoe goed past een mens in een hokje? Vrij goed, zo blijkt. De mimespelers beginnen letterlijk in een hoek. In een sprookjesachtig licht kan de bezoeker een kluwen van ledematen ontwaren in de verder pikzwarte zaal. Een bamboeconcert maakt het surrealistische gevoel compleet. Is dit echt, of een zinsbegoocheling?

Dat gevoel blijft de rest van de voorstelling hangen. Voortdurend komt de vraag op waar het gekrioel op het podium nu eigenlijk naartoe gaat. Associaties verdringen elkaar, van de zoektocht naar zelfstandigheid tot de complete evolutie van de mens. Het antwoord komt niet, eenieder ziet erin wat hij wil. Hierdoor ontwijkt Schweigman het gevaar pathetisch te worden. Er is geen moraal, geen boodschap en geen opgelegd verhaal. Wat rest is de mens en wat hij kan met de ruimte en dat is bijzonder verfrissend.

De spelers gaan helemaal los. Met hun gezicht, hun voeten, hun benen en hun armen. Elke beweging is beheerst en in harmonie met de omgeving. Er is blijdschap, onzekerheid, en frustratie en alles zonder dat er één woord valt. De enige momenten dat de aandacht verslapt, zijn te wijten aan de regie. Schweigman heeft het aangedurfd om de tijd te nemen voor elke scène, maar in sommige gevallen vervalt zij hierdoor in voorspelbaarheid. Er wordt net iets te lang gestaard, of een keer te vaak geschrokken van een geluidje. Deze momenten zijn echter schaars, het overgrote deel van de tijd houdt de voorstelling het publiek in haar greep.

Dit is voor een groot deel te danken aan het spannende lichtspel van Theun Mosk. Hij is de vaste vormgever van Schweigman en werkte met haar onder andere aan de bekroonde voorstelling 'Benen'. Hij zet het publiek rustig minutenlang in het donker, maar laat hen ook baden in het licht. De overgangen zijn dan weer soepel en subtiel, dan weer abrupt en scherp.

'HOEK' is een onconventionele avond uit voor wie zich kan verliezen in suggestie en illusie. Een beweging, een klank en een blik zijn alles wat je krijgt en dat is niet voor iedereen genoeg. Voor wie zich wil laten verrassen is het echter een avondvullend feestje. De voorstelling duurt maar een uur, maar het nagesprek over de betekenis ervan kan tot in de late uurtjes doorgaan.

Gezien:

'Hoek', Boukje Schweigman en Theun Mosk
19 januari, Theater Frascati, Amsterdam